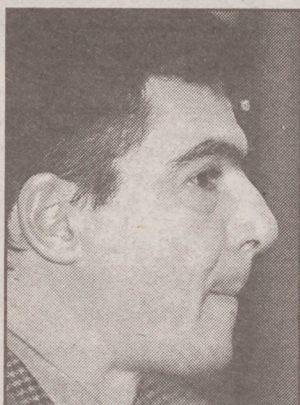

h a r i a r i t i r a k a

CARLOS TOTORIKA

Ermuko alkatea

«Mobilizazioetan dago gakoa»

Miguel Angel Blanco, orain urtebete ETak hil zuen zinegotziaren omenezko ekitaldiak antolatu dira Ermuan.

■ Ricardo Blazquez Bilboko apezpikuak politikariaren jarrera alderdikoia salatu du Ermuko mugimenduari irtenbiderik ematen ez jakiteagatik. Ados al zara berarekin?

Funtsean ados nago. Erantzukizunak denen artean banatzen ditu Blazquezek, eta horretan ez nator bat berarekin, baina funtsean arrazoi du. Nire ustez behar-beharrezkoa da herritargoaren fronte bat sortzea, ETaren biolentziaren gain, HB eta Jarraik erabiltzen dituzten metodo biolentoi erantzuteko. Biolentziaren bidez beldurra hedatu nahi dute, eta horren aurkako sendagairik hoberena kale mobilizazioa da.

■ Orain urtebete izan ziren mobilizazioak ikusita, beste zerbait espero al zenuen urtebete geroago?

Orduan ere ez nintzen batere baikorra. Gizarte eredu ezberdinak ikusten ditut, eta bideak ere diferentek dira. Nazionalismoak arazo larri bat du Herri Batasuna baztertzekoan.

■ Inkesten arabera, euskal arazo politikoari irtenbidea aurkitzeko elkarriketaren bidea aukeratu ko luke gehiengoak. Zu, aldiz, ez zara elkarriketaren aldekoa.

Horrela da. Benetako gakoa herritarren mobilizazioan dago. Ez dut esan nahi mahai bat behar ez denik, baina ez dut gustukoa negoziazioaren kontua bakegintzako ardatz modura. Negoziazioaren diskurtsoak banandu egiten gaitu, eta arnashidea ematen die biolentoi. Beharrezkoa izango da noizbait mahai baten inguruan esertzea, baina ez dut sinesten norbaitek demokratia bihurtuko dituenik gaur egun bilentxoak direnak.

Jose Luis Aizpuru
DONOSTIA

i r i t z i a

zuzendaria

'Policia Municipal', Gasteizkoa

Duela hemazortzi urte, Cuerda alkateak, hiriko polizia euskalduntzeko bidean zegoela agindu zigun.

Udaltzaingoaren hogeita hamar agente —beti alkatearen arabera— euskara ikasten ari ziren garai hartan. (Non sartu diren, nik bederen ez dakit).

Gasteizko udaltzainen aurrean, oraindik orain, edozein motatako gestiorik euskaraz egin nahi baduzu; gaur da eguna, non itzultzaile batengana jotzen duten. (Honek dakartzan atzerapen eta zirikapen guztiak barne).

Aurtengo uztailaren hamargarren egunean, hamabost lanpostu berritarako deialdia amaitu da udaltzaingoan.

Hautaketa prozesuan, nahitaezko baldintzen artean, euskararen ezagupena ez da ageri. Euskara ez da baldintza, merezimen-dua baizik. Lor daitekeen gehieneko puntua-zioaren ehuneko bosta, hain zuzen ere!

Udaltzainak, bai, izan badira. Aldiz herri-zainak ez.

■ Iñigo Kastresana Palacios

GASTEIZ

Ulertzaile onari hitz gutxi

Berba asko egia gutxi. Hitz eta bitsa dario. Ume-umetatik komunikatzeko gaitasuna ezinbesteko betebeharrak bilakatzeko zaigu ondokoekin berba egiteko. Eleen bitartez gure sentimenduak, nahiak... adierazten ditugu eta, nortasuna garatzen eta gorpuzten joan ohi da. Ikasitako hizkuntza euskara bada euskalduna zara, aitzitik, erdera bada, erdalduna. Biak ikasiz gero euskal-erdalduna. Eta hirugarren bati ekinez gero hirueleduna. Hortik gorakoak, batek daki!

Euskal Herrian, zorionez, batzuek biak oso ondo erabiltzen dituzte. Tankera hortakoek kultura bietan murgiltzeko demasako parada daukate. Gaintzekoak, kasu gehienetan, espainarren hizkuntzan aritzen dira lasai asko inolako beharrik gabe, jo ta su zulora joan arte.

Egun, gero eta ohikoagoa da atzerritarrekiko harremanak eta horrek dakarren bigarren edota hirugarren hizkuntza baten jakitea. Bale, puzzlea osatuta dago. Umearoan sasiarazoa zena gainditzea lortu dugu, komunikatzeko gai gara zenbait hizkuntzatan eta

orain, zer? Nola transmititu, igorri mezua hartzailea gorra bada? Zelan elkar hartu sistemak bultzatzen dituen baloreak atzerakoiak eta itsuak badira? Zein hizkuntzatan esan behar zaio Madrilgo gobernuri *euskal presoak Euskal Herrira* ekarri behar dituztela? Ala, nahiago duzue txakurrek darabilten hizkuntzan aritzea elkarri hobeto uler diezaiogun? Hori bada zeuen gutizia ni prest naukazue: *guau! guau! guau!*

■ Juan Luis Mugertza Unanue

BERANGO (BIZKAIA)

Ermutik

Uztailak 13a gero eta hurbilago dago eta Ermuan dena dago prest orain dela urte beteko gertakizunak, gogoratze, guri behintzat, errepikatzerik gustatuko ez litzaizkigukeen gertakizun gogorak.

Baina urte guztia bakea eta elkarbizitzari buruz hitz egiten pasatu dutenei, munduko demokratenak eta tolerantzenak direla esaten dutenei, Ermuan gauza hauek ez direla errealitate izan gogorarazi behar diegu. Beste batzuekin batera beraiek ere ez baitute ezer egin errealitate izan daitezen.

Blancoren erahilketa eta gero, Ermuan erlkarbizitza guztiz ezinezko bihurtu zen. Egoera honek, gure herriko hainbat familien errekurso ekonomikoak murriztu zituen eta bizitza guztian lagun izandakoek elkar agurtzeari uztea lortu zuen.

Urte honetan zehar egoera normaldu joan da eta badago hau begi onez ikusten duenik.

Badago Ermuko izpiritua deritzona gero galanta baino ez dela jakitea gogoko ez dutenik. Ez zaie gustatzen, izpirituak botoak eta titularrak ematen zizkielako eta EHren bihurtzean espainolismo bortitzenaren tresna zelako.

Herri hau, demokrazia eta bakea horrenbeste interesatzen bazaie, lortzeko ahalegin guztiak egin ditzaten esan nahi diegu. Ahar-tu dezatela errepresioa eta jorratu ditzatela elkarriketa zein negoziazioaren bideak.

Saiatu daitezela bake bide errealeak aurkitzen eta ez mamuak eta izpirituak, azken hauek herri honek askatasunerantz daroan bidea luzatu baizik ez baitute egiten.

■ Sergio Dosantos Barrutia

(Ermuko Herri Batasunaren izenez)

ERMUA (BIZKAIA)

Katalanez, mesedez!

seiko urrea

Jakes Bortairu

Garapen Kontseilua zertarako?

Duela lau urte sortu zen Euskal Herriko Garapen Kontseilua eta bertan parte hartu izan dute Iparraldeko kultura, ekonomia eta sozial sektore ainitzek. Baina gaur, sekula baino gehiago zabalantza gorpuzten ari da: Kontseilua hori zertarako da funtsean?

Dudarik ez da orai arteko bilana baikorra dela. Kontseiluko iharduera dela medio,

ariketa didaktiko garrantzitsua bizi izan dute ainitzek: Ipar Euskal Herriaren kontzientzia sakondu, lurralde honen batasuna eta nortasuna bereganatu, instituzio politiko baten eskasia ezin hobeki konprentitu. Horrez gain, arloz arloko Antolakuntza Eskema landu eta eztabaidatu izan da Kontseiluan, usaiatzeko hautetsi/hautesle harremanak doi bat aldatuz. Arina zorbait pundutan, mutua beste batzuetan, Eskema horren balioa beste zerbaitetan datza. Hots, hutsuneak hutsune, lurralde honetako jendeak elgarrekin beren geroa eskutan hartzeko borontate garbia erakutsi du.

Bainan orain zer? Hautetsien aldetik, orain arte onartutakoa bideratzeko borontate eta kemena nihun ageri ez direlarik, Garapen Kontseiluari proposatua zaio ikerketa lanetan segitzea. Ongi. Alta sinesgarritasun arazo gero eta larriagoa izanen du laster eta halaber, bere partaideek. Izan ere, azken hilabeteetako gorabeherak ikusirik, bestelako funtzioak betetzen dituela dirudi. Alde batetik, denbora galtzeko (edo irabazteko ote?) makina: Antolakuntza Eskema 96ko hondarrean bukatu eta onar-

tua izan zen. Joan den urrian *putch* bat gertatu zen, sektore batzuek abertzaleak zuzendaritzatik kanporatu zituztelarik. Urtarrilean trikimailu batzuen bitartez (arauak aldatuz) krisia konpondu zen eta uztail honetan ondoko 2 urteetako lan ardatzak bozkatuak dira. Hau martxa!

Beste aldetik, klase politikoaren antze-
ra, ele ederren iturria bilakatzeko arriskua-
rekin topatuko da, erran nahi baitu, iker-
ketak burutu, dokumentu politak atera, eta hori guztia goiko apaletan ahan-tzi. Gau-
zatzen diren proiektuak baino, plazaratzen
diren egitasmoak inportantago bihurtuko
direa? Azkenean, *consensus* delakoa ekoiz-
teko tresna bezala ibiltzen hasi da: zerbait
egiten ari delako itxura eman, urratsez
urrats aintzina goazelako sentimendua
zabaldu eta bitartean pazientzia eskatu.
Laborkritikak *ixilarazi*, gatazkak leundu... Labo-
rantza ganbara, unibertsitatea, euskararen
ofizialtasuna, euskal departamendua, fun-
tsezko gai horiek ez dute lekurik proposa-
turiko lan ardatzetan. Garapen Kontseilua
ez ote da pasatzen ari Iparraldeko hainbat
arazo aztertzerik, herri honek dituen arazo
nagusiak estaltzera?